

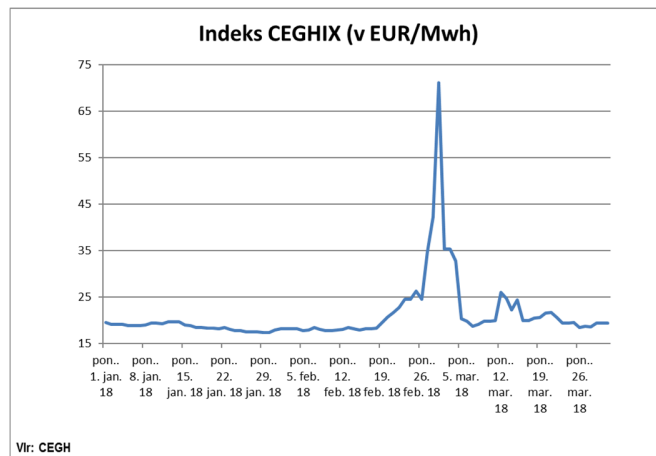
Geoplin

Poglavitni cilj tržnih aktivnosti v prvem četrletju leta 2018 je bil posvečen sklepanju kupoprodajnih pogodb s kupci za obdobje dobav za leto 2019 in naprej, saj je kratkoročno znižanje letnih produktov na trgovanih borzah februarja ponujalo priložnosti za ugodne zaklepe cen za leta naprej. Tako smo v Geoplinu nadaljevali z intenzivnim spremljanjem in obveščanjem kupcev o dogajanju na borzah, napovedih in trendih ter tudi o možnostih zakupov količin zemeljskega plina, vse z namenom zagotavljanja podpore pri sprejemanju odločitev kupcev glede upravljanja nabavnega portfelja zemeljskega plina za leto 2019 in naprej. Ob tem lahko poudarimo dejstvo, da so naše storitve svetovanja glede borznih trendov in zaklepanja cene naletele na pozitiven odziv.

Pomembna storitev Geoplina je tudi Spletna poslovalnica Geoplin. V prvem četrletju leta smo zabeležili odličen odziv kupcev na uvedbo nadgrajene spletne poslovalnice, ki sedaj vključuje storitev *Portfelj* in ta kupcem omogoča pregled količin glede na metodologijo oblikovanja cene, pregled odstotka doseganja realiziranih in napovedanih ter minimalnih in maksimalnih pogodbenih količin ter mesečne vrednosti dobavljenega in prevzetega zemeljskega plina skladno s pogodbo (fakturirane vrednosti) in vrednosti glede na napovedane pogodbene količine in pogodbeno ceno oziroma kotacije cen za še nedobavljene količine v pogodbenem obdobju.

Indeks cene zemeljskega plina na CEGH

Indeks cene zemeljskega plina na avstrijski borzi CEGHIX se je v prvem četrletju leta gibal med 17,3 in kar 71,1 EUR/MWh. Najnižja cena je bila ravno februarja, najvišja pa 1. marca, ko je zaradi izrednih razmer cena na DA-produktu poskočila za kar 30 EUR/MWh. Prvo četrletje je bilo nadvse volatilno in nepredvidljivo. Zaradi polarnega vrtnca, ki se je konec februarja razširil prek Vzhodne Evrope proti zahodnim in južnim državam, kjer so temperature lokalno padle tudi prek -20 °C, je poraba zemeljskega plina močno narasla, kar je povzročilo tudi izrazito rast cen za dobavo zemeljskega plina za dan vnaprej in dobavo znotraj dneva. Cene na vseh evropskih vozliščih so presegle 100 EUR/MWh, kar je še pred nedavnim veljalo za skoraj nedosegljivo. Na avstrijski borzi CEGH je cena znotraj dneva dosegla najvišjo vrednost 110 EUR/MWh, na nizozemski TTF kar 135 EUR/MWh in na nemški NCG 115 EUR/MWh.

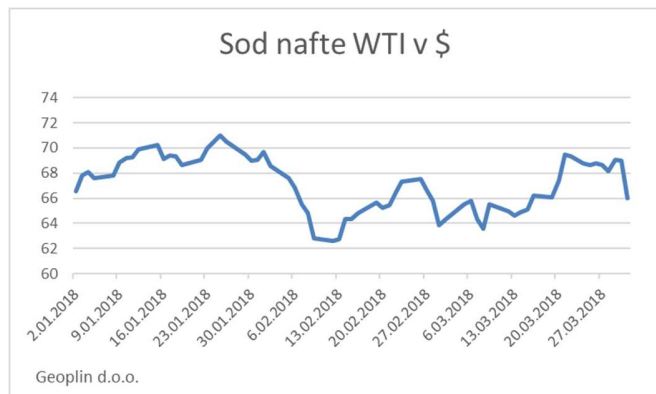

Borzno gibanje cene energentov

Cene nafte vztrajajo na vrhovih, kjer so bile nazadnje leta 2015. Sod Brent je ob koncu četrletja kotiral pri 70 USD, ameriški sod WTI pa približno štiri dolarje nižje. Od junija lani se je nafta podražila že za 60 odstotkov. Članice kartela OPEC bodo letos obdržale omejitev črpanja, kar bo do določene mere podpiralo cene nafte. Visoka cena nafte je tudi posledica geopolitičnih tveganj pa svetu in pa seveda šibkega dolarja, ki je samo letos proti evru izgubil skoraj štiri odstotke. Dodatna dejavnika, ki bosta vplivala na ceno nafte v prihodnjih mesecih, so izredno dolge pozicije na nafto s strani *hedge* skladov in ameriška proizvodnja tega energenta. Slednja je edini resen medvedji dejavnik, če bo načrpanih nad deset milijonov sodov na dan, kar se ni zgodilo že od leta 1970, ko je ameriška naftna industrija doživljala najlepše čase. Trenutno črpajo 9,9 milijona sodov na dan, kar je le nekaj tisoč sodov manj kot Savdska Arabija. Na prvem mestu je še vedno Rusija, ki v povprečju načrpa 10,98 soda na dan, tj. največ v preteklih 30 letih. Rusi ne bodo tako zlahka prepustili prestola, Savdijci pa bi utegnili zdrsniti na tretje mesto že v prvem četrletju.

Zaloge v ameriških skladiščih so se v prvem četrletju vztrajno zniževale in padle na najnižje ravni v preteklih treh letih. Skupno število sodov v skladišču je tik nad 400 milijonov in se približuje petletnemu povprečju. Ameriška agencija EIA sicer za letos napoveduje nižje cene, predvsem pa manj volatilne, sod WTI naj bi se gibal med 60 in 65 dolarjev.

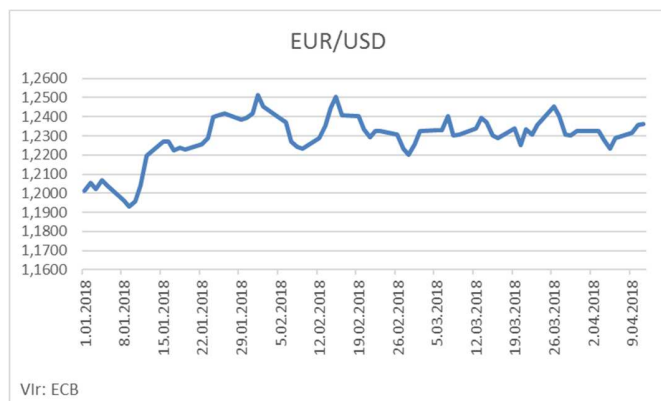
Velika neznanka ostaja Venezuela, ki je v zadnjem letu prepolovila proizvodnjo zaradi poraznega gospodarskega stanja. Pomanjkanje investicij v naftna črpaljšča in pa najvišja inflacija na svetu sta oklestila produkcijo na samo 1,55 milijona sodov, kar povzroča resne skrbi članicam OPEC pri ohranjanju ravnotežja na trgu. Poleg slabih razmer v naftnem sektorju resno grožnjo predstavlja mogoča revolucija znotraj države, ki bi ohromila celo obstoječo proizvodnjo nafte.

Tečaj EUR/USD

Valutni križ EUR/USD se je gibal v pasu od 1,19 do 1,24. Na tako visokem nivoju je bil nazadnje v letu 2014. Najnižjo vrednost pa je valutni par dosegel v začetku lanskega leta pri 1,0300.

Ameriška centralna banka FED je zvišala ključno obrestno mero, kljub temu da inflacija še vedno ostaja nizka. Zvišanje za četrtino odstotne točke obresti še vedno ohranja na nizki ravni, med 1,5 in 1,75 odstotka. To je že četrti dvig od najnižjih nivojev in kaže na zaupanje v trdno gospodarsko rast. Ni sicer povsem gotovo, ali bo centralna banka ohranila napoved pri letošnji treh dvigih ali bo dodala še enega. Ravno to je zmedlo vlagatelje in tečaj dolarja je po objavi padel, s tem pa so se tudi podražile nafta in ostale surovine, ki so nominirane v ameriški valuti. Po pričakovanjih naj bi obrestna mera do konca leta zrasla na okoli 2,1 odstotka, prihodnje leto pa do 2,9 odstotka.

Finančni trgi, valute in posledično surovine, nominirane v dolarjih, so zaradi valutnih sprememb tudi precej volatilni in takšno stanje je pričakovati tudi v prihodnjih mesecih.

Novice

Nizozemska vlada je sprejela odločitev, s katero se bo letna kvota za črpanje zemeljskega plina iz polja Groningen – največjega kopenskega plinskega polja v Evropi – zmanjšala s trenutnih 19,6 milijarde m³ na leto na pod 12 milijard m³ do oktobra 2022. Že letošnja zima je pokazala, da Evropa zaradi zmanjšanja domače proizvodnje zemeljskega plina izgublja fleksibilnost na dobavni strani, kar se odraža s skokom cen na borzah. S popolno ukinitvijo črpanja plina iz Groningena pa bi se v prihodnje volatilitnost cen še povečala. Delno bi lahko situacijo omilil povečan pritok plina iz držav izvoznice utekočinjenega zemeljskega plina (UZP), vendar pa je težko pričakovati, da bo UZP redno prihajal v Evropo, če bodo cene plina v Aziji ostale višje kot v Evropi. Dodatna posledica zaprtja Groningena bi verjetno bila tudi ta, da se bi vrednost plinskih skladišč povečala, saj je v preteklosti Groningen deloval kot mejni dobavitelj, v prihodnje pa bodo to vlogo (ponovno) prevzela skladišča.

Trgovanje na nizozemskem trgu zemeljskega plina ponovno presegle 2000 TWh na mesečni ravni

Obseg trgovanja na nizozemskem trgu zemeljskega plina TTF je marca že tretji mesec zapored presegle 2000 TWh, kar je 18 odstotkov več kot marca 2017. V preteklosti je bil največji trg po obsegu trgovanja britanski NBP, vendar pa je v preteklih letih obseg trgovanja padel in je začel rasti na nizozemskem trgu. Eden izmed dejavnikov za to je lansko zaprtje največjega britanskega skladišča zemeljskega plina, saj so morali britanski trgovci začeti kupovati in prodajati plin na nizozemskem trgu.

Plinovodi in madžarski FGSZ bosta julija začela proces za pripravo plinovoda med državama

Sistemska operaterja plinovodne mreže obeh držav sta že pred časom začela pripravljati ekonomske analize upravičenosti plinovoda, ki bi povezal obe državi, julija pa naj bi začela s pridobivanjem nezavezujočih povpraševanj zainteresiranih trgovcev z zemeljskim plinom. Plinovod bi preko Slovenije povezal madžarski in italijanski trg z zemeljskim plinom, medtem ko bi Slovenija pridobila neposreden dostop do skladiščnih zmogljivosti na Madžarskem. Slovenija bi s projektom pridobila tudi novo dobavno pot, kar bo pripomoglo k razpršitvi dobavnih virov. Plinovod naj bi postal operativen leta 2022.

Količina zemeljskega plina v skladiščih po Evropi na najnižji točki po letu 2011

Že z začetkom zime 2017 je bilo jasno, da bo v primeru nizkih temperatur situacija v skladiščih po Evropi zelo kočljiva, saj so bile njihove zmogljivosti napolnjene le 89-odstotno, kar je manj od povprečja preteklih sedmih let. Kljub temu da je do sredine februarja kazalo, da bo zemeljskega plina v skladiščih dovolj do konca zime, pa se je črpanje plina iz skladišč močno povečalo konec februarja in v začetku marca, ko je Evropo zajela izredno hladna zračna masa, kar je izpraznilo skladišča na najnižje nivoje po letu 2011. Na dan 6. 3. je bilo zasedenih le še 25 odstotkov skladišč.

Novosti – Geoplin

Na področju trženja energetskih storitev je v prvem četrtletju leta 2018 družba Geoplin končala nov projekt obnove in zamenjave razsvetljave pri industrijskem kupcu, kjer je bilo ocenjeno, da bo prihranek električne energije znašal kar 70 odstotkov.

PRAVNO OBVESTILO

Podatki, navedeni v poročilu Dogajanje na trgu zemeljskega plina, so nezavezujoči in Geoplin d.o.o. Ljubljana ne jamči za njihovo točnost oz. ustreznost. Geoplin d.o.o. Ljubljana tudi ne prevzema nobenih odgovornosti in ne bo v nobenem primeru pokrila morebitne posredne ali neposredne škode, ki bi uporabniku utegnili nastati bodisi zaradi pomanjkljivih ali napačnih podatkov iz poročila ali napačne interpretacije le-teh.